

РЕЦЕНЗІЯ
на дисертаційну роботу
Бянь Наньнань
«Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх магістрів музичного
мистецтва до вокально-виконавської саморегуляції»,
подану на здобуття ступеня доктора філософії
зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Актуальність теми дослідження не викликає сумнівів, адже вона зумовлена об'єктивними потребами модернізації сучасної вищої мистецької освіти. Зокрема, це стосується посилення уваги до психологічних, когнітивних та виконавських аспектів професійної підготовки майбутніх магістрів музичного мистецтва. У сучасному культурно-освітньому просторі, який позначений впливом глобалізаційних процесів, інформаційного перенасичення та зростанням ролі дистанційного навчання, дедалі відчутнішою стає проблема недостатньої сформованості у молодих музикантів здатності до ефективної саморегуляції під час сценічного виступу. Особливо гостро ця проблема постає у сфері вокального мистецтва. Тут рівень художньої інтерпретації безпосередньо зумовлюється умінням виконавця контролювати власний психофізичний стан, забезпечувати емоційну виразність, володіти високим рівнем вокально-технічної підготовки та знаходити індивідуальні підходи до розв'язання складних інтерпретаційних завдань.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, є достатньо високим. Авторка продемонструвала комплексний підхід до розв'язання окресленої наукової проблеми. Це забезпечується ґрунтовним теоретичним аналізом міждисциплінарного феномена саморегуляції, який розглядається в контексті психології, педагогіки та мистецької освіти. Залучення широкого кола наукових підходів свідчить про методологічну виваженість дослідження та логічність побудови авторської концепції.

Обґрунтованість результатів посилюється чітким визначенням об'єкта, предмета, мети та завдань дослідження. Усі ці елементи є взаємопов'язаними та послідовно реалізованими у структурі роботи. Теоретичні положення дисертації підкріплено аналізом сучасних наукових джерел і узагальненням наявних наукових підходів до проблеми саморегуляції та вокальної підготовки. У роботі переконливо представлено обґрунтування авторської структурної моделі вокально-виконавської саморегуляції, яка має чітку внутрішню логіку та повністю відповідає меті дослідження. Запропоновані педагогічні умови, а також критерії та показники підготовленості здобувачів є концептуально узгодженими з означеною структурою.

Емпірична частина роботи характеризується належним рівнем наукової коректності. Авторкою використано комплекс взаємодоповнювальних методів, таких як педагогічний експеримент, спостереження, анкетування, експертні оцінки та методи математичної статистики. Це забезпечує високу достовірність отриманих результатів. Позитивна динаміка показників, зафіксована у ході формувального експерименту, підтверджує ефективність розробленої методики.

Наукова новизна дисертаційного дослідження є достатньо переконливою, логічно обґрунтованою та відповідає заявленій темі й меті роботи. До найбільш вагомих результатів, що мають ознаки наукової новизни, слід віднести те, що автором уперше здійснено цілісне теоретико-методичне обґрунтування підготовки майбутніх магістрів музичного мистецтва до вокально-виконавської саморегуляції. Такий підхід дозволив системно поєднати теоретичні положення педагогіки мистецької освіти з практикою вокально-виконавської діяльності, що свідчить про комплексність і міждисциплінарний характер дослідження.

Уперше уточнено та науково обґрунтовано визначення сутності поняття «вокально-виконавська саморегуляція». Воно інтерпретовано як інтегративну властивість особистості майбутнього фахівця, що поєднує мотиваційні,

когнітивні та регулятивні аспекти професійної діяльності. Запропоноване трактування суттєво розширює наукові уявлення про зміст професійної підготовки вокалістів і має значну теоретичну цінність для подальших досліджень у галузі мистецької педагогіки.

Важливим науковим здобутком є обґрунтування структури досліджуваного феномена, яка представлена взаємопов'язаними компонентами: мотиваційно-інтенційним, пізнавально-пошуковим та рефлексивно-регулятивним. Така структуризація забезпечує цілісне бачення процесу формування саморегуляції та створює підґрунтя для розроблення діагностичного інструментарію.

Аналіз структури та змісту роботи. Подана дисертація характеризується чіткою, логічно виваженою структурою, що відповідає ustalеним вимогам до наукових праць такого рівня. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел та додатків. Така побудова забезпечує цілісність сприйняття дослідження, послідовне розгортання авторської наукової думки та належну аргументованість отриманих результатів.

У **першому розділі** дисертації здійснено ґрунтовний теоретичний аналіз феномену саморегуляції. Авторка узагальнює наукові підходи до розуміння сутності саморегуляції у психології, педагогіці та мистецькій освіті, уточнює зміст ключових понять, а також розкриває специфіку їх прояву у вокально-виконавській діяльності. Важливо, що теоретичний аналіз не має лише описового характеру, а супроводжується глибоким критичним осмисленням наукових позицій, що дозволило авторці сформулювати власне бачення досліджуваного феномена.

Другий розділ присвячено обґрунтуванню методичних засад підготовки майбутніх магістрів музичного мистецтва до вокально-виконавської саморегуляції. У ньому визначено принципи, педагогічні умови, зміст, форми та методи організації освітнього процесу, а також розкрито логіку впровадження

авторської методики. Запропоновані методичні положення є системними, взаємопов'язаними та орієнтованими на практичну реалізацію в умовах закладів вищої мистецької освіти.

У **третьому розділі** представлено результати експериментальної перевірки ефективності розробленої методики. Авторка детально описує організацію та етапи педагогічного експерименту, наводить ґрунтовний кількісний і якісний аналіз отриманих результатів, що підтверджують позитивну динаміку сформованості вокально-виконавської саморегуляції у здобувачів. Використання відповідного діагностичного інструментарію та коректна інтерпретація результатів свідчать про належний рівень наукової достовірності дослідження. Загалом виклад матеріалу є логічним, послідовним та науково аргументованим. Текст дисертації вирізняється чіткістю формулювань, коректністю використання наукового апарату та внутрішньою узгодженістю всіх структурних елементів.

Апробація результатів. Основні положення та висновки дослідження були оприлюднені у формі доповідей на 8 міжнародних і всеукраїнських конференціях та достатньо повно представлено в 11 публікаціях автора, з них – 3 статті у наукових фахових виданнях України, 8 праць апробаційного характеру, з яких 1 – у міжнародному виданні. Публікації відображають ключові положення дослідження, його теоретичні та практичні результати, що свідчить про належний рівень апробації та наукової комунікації отриманих здобутків.

Практичну значущість має розроблена авторська методика підготовки майбутніх магістрів до вокально-виконавської саморегуляції, ефективність якої підтверджено результатами експерименту. Отримані результати засвідчують доцільність її впровадження в освітній процес закладів вищої мистецької освіти.

Особистий внесок здобувача полягає у визначенні антропологічні засад підготовки майбутніх викладачів мистецького профілю до вокально-виконавської саморегуляції.

Водночас із загальною позитивною оцінкою результатів дисертаційного дослідження Бянь Наньнань, доречно висловити низку зауважень та побажань, що мають характер наукової дискусії:

1) Тема дослідження фокусується на підготовці майбутніх магістрів. Варто було б уточнити, у чому полягає принципова відмінність вокально-виконавської саморегуляції майбутніх магістрів від аналогічних процесів на етапі бакалаврату, що дозволило б глибше увиразнити авторську концепцію підготовки.

2) У третьому розділі представлено результати анкетування та діагностичних процедур. Доцільним було б коротко схарактеризувати структуру анкет і типи запитань, що дозволило б краще оцінити зміст отриманих емпіричних даних.

У роботі наявні фрагментарні технічні та стилістичні недоліки, але вони не позначаються на науковому рівні дослідження й не знижують високої оцінки результатів виконаної наукової роботи. Зауваження та побажання мають характер наукової дискусії та не ставлять під сумнів наукову новизну та значущість одержаних результатів.

Представлена до захисту дисертація Бянь Наньнань на тему «Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх магістрів музичного мистецтва до вокально-виконавської саморегуляції» є самостійним, завершеним, цілісним науковим дослідженням, що має вагоме значення для розвитку музичної педагогіки. Дослідження характеризується високим рівнем професіоналізму, системністю викладу та науковою обґрунтованістю кожного положення. Авторка пропонує ефективне розв'язання значущої проблеми в межах сучасної професійної мистецької освіти. Робота відзначається безперечною науковою новизною, глибоким теоретичним опрацюванням та практичною цінністю, а її висновки є цілком аргументованими та переконливими.

За актуальністю, ступнем обґрунтованості, повнотою апробації та відсутністю порушень академічної доброчесності дисертація відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертацій» (зі змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства науки і освіти України № 759 від 31 травня 2019 року), «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 р. (зі змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21 березня 2022 року, № 502 від 19.05.2023 року та № 507 від 3 травня 2024 року), а її авторка, Бянь Наньнань заслуговує присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Офіційний рецензент:

кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри музичного мистецтва і хореографії
Південноукраїнського національного педагогічного
університету імені К. Д. Ушинського

Людмила СТЕПАНОВА

